Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101793

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравчук Лариса Вікторівна
2. Kravchuk Larysa V

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія. Біологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 03-06-2021

Спеціальність за освітою: Садово-паркове господарство

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04701013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 55.859.009

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04701013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04701013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.43

Тема дисертації:

1. Комплексний популяційний аналіз видів лікарських рослин фітоценозів Шосткинського геоботанічного району

2. Comprehensive population analysis of species of medicinal plants of phytocenoses of Shostka geobotanical district

Реферат:

1. У дисертаційній роботі представлено результати комплексного популяційного аналізу п’яти модельних видів лікарських рослин, що є типовими для Шосткинського геоботанічного району (Convallaria majalis L., Helichrysum arenarium L., Hypericum perforatum L., Plantago major L., Thymus serpyllum L. emend. Mill.). Додатково вивчено виявлені під час досліджень дві популяції Thymus x polessicus. За показниками популяційної щільності досліджувані рослини розподіляються за трьома групами: 1) види, у яких середні значення ознаки зазвичай не перевищують 10 рослин/м2 – Hypericum perforatum; 2) види, у яких середні значення ознаки зазвичай не перевищують 50 рослин/м2 – Plantago major, Convallaria majalis, Helichrysum arenarium; 3) у яких середні значення ознаки зазвичай перевищують 50 рослин/м2 – Thymus serpyllum,

Thymus x polessicus. Встановлено, що онтогенетичні спектри популяцій усіх досліджуваних лікарських рослин є неповними. Для кожної із популяцій визначено розміри та розроблено морфоструктурні моделі їхніх рослин. Показано, що функціонування популяцій лікарських рослин супроводжується формуванням морфоадаптацій, що безпосередньо пов'язано із проявом морфологічної мінливості (внутрішньопопуляційного варіювання абсолютних значень морфопараметрів) та пластичності (міжпопуляційного варіювання середніх величин морфопараметрів). Показано, що особливості розмірної структури популяцій проявляються через відмінності у розподілі рослин за класами розмірності та за сполученнями різних пар класів. На основі класичних підходів установлено, що комплекс ключових (визначальних щодо рівня віталітету) показників формують лише статичні метричні морфопараметри. У більшості досліджуваних лікарських рослин (за винятком Hypericum perforatum та Thymus x polessicus) репрезентовано усі три якісні типи популяцій (депресивні, врівноважені та процвітаючі). Доведено статистично достовірний вплив на морфоознаки та на популяційні характеристики лікарських рослин низки еколого-ценотичних чинників. За результатами комплексної оцінки онтогенетичної та віталітетної структури, популяції лікарських рослин були диференційовані на групи за рівнем їхньої здатності до сталого функціонування. При цьому була апробована методика, яка базується на використанні трьох оригінальних індексів (віталітетно-відновлювального (IQV), віталітетно-генеративного (IQG) та інтеграційного (IQVG)).

2. The dissertation presents the results of complex population analysis of five model species of medicinal plants, which are typical for Shostka geobotanical region (Convallaria majalis L., Helichrysum arenarium L., Hypericum perforatum L., Plantago major L., Thymus serpyllum L. emend. Mill.). Additionally, two populations of Thymus x polessicus were identified during the research. According to the indicators of population density, the studied plants are divided into three groups: 1) species in which the average values of the trait usually do not exceed 10 plants/m2 – Hypericum perforatum; 2) species in which the average values of the trait usually do not exceed 50 plants/m2 – Plantago major, Convallaria majalis, Helichrysum arenarium; 3) in which the average values of the trait usually exceed 50 plants/m2 – Thymus serpyllum, Thymus x polessicus. It is shown that the ontogenetic spectra of populations of all studied medicinal plants are incomplete. For each of the populations the sizes are determined and morphostructural models of their plants are developed. The shows that the functioning of medicinal plants populations is accompanied by the formation of morpho-adaptations, is directly related to the manifestation of morphological variability (intrapopulation variation of morphoparameters absolute values) and plasticity (interpopulation variation of morphoparameters values). It is shown that the peculiarities of the dimensional structure of populations are manifested due to differences in the distribution of plants by dimensional classes and by combinations of different pairs of classes. On the basis of classical approaches, it has been established that a set of key (determining the level of vitality) indicators are formed only by static metric morphoparameters. Most of the studied medicinal plants (except for Hypericum perforatum and Thymus x polessicus) represent all three qualitative types of populations (depressed, balanced and prosperous). A statistically significant effect on morphological features and population characteristics of medicinal plants of a number of ecological and coenotic factors has been proved. According to the results of a comprehensive assessment of the ontogenetic and vitality structure, populations of medicinal plants were differentiated into groups according to the level of their ability to function sustainably. The technique based on the use of three original indices (vitality-restorative (IQV), vitality-generative (IQG) and integrative (IQVG)) was tested.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скляр Вікторія Григорівна
2. Skliar Viktoriia Hryhorivna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоляр Наталія Олексіївна
2. Smoliar Nataliia O.

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Сергій Юрійович

2. Popovich Sergyi Jurijevich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Ігор Миколайович

2. Kovalenko Ihor Mykolaiovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Ганна Олександрівна

2. Klimenko Hanna O.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Мельничук Сергій Дмитрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Мельничук Сергій Дмитрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.